

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Zbigniew Puzkarski

w sprawie **M.J.**

skazanego z art. 158 § 1 k.k., art. 288 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 12 marca 2025 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Myszkowie

z dnia 3 grudnia 2024 r., sygn. akt II K 394/24,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej braku orzeczenia o
obligatoryjnym środku karnym określonym w art. 43a § 4 k.k., i w
tym zakresie sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Myszkowie.**

Jarosław Matras

Jacek Błaszczyk

Zbigniew Puzkarski

UZASADNIENIE

M.J. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 24 października 2023 r. w M., woj. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z T.S., zadając ciosy rękoma dokonał pobicia M.W. narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku w postaci ciężkiego lub średniego uszczerbku na zdrowiu lub nastąpienia skutku określonego w art. 157§ 1 k.k.,
tj. o czyn z art. 158 § 1 k.k.;
2. W dniu 24 października 2023 r. w Myszkowie, woj. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z T.S., umyślnie uszkodził rower marki K. oraz kamerę marki G., powodując straty w wysokości 1740 zł na szkodę M.W.,
tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Myszkowie wyrokiem z dnia 3 grudnia 2024 r., sygn. akt II K 394/24, orzekł:

1. uznał oskarżonego za winnego, tego że w dniu 24 października 2023 r. w Myszkowie woj. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, zadając ciosy rękoma dokonał pobicia M.W. narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku w postaci uszczerbku na zdrowiu określonego w art. 157 § 1 k.k., tj. czynu z art. 158 § 1 k.k. i za to na mocy art. 158 § 1 k.k. skazał go na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,
2. uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu zarzucanego w pkt 2 aktu oskarżenia i w tej części kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa,
3. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłaty oraz wydatki poniesione w sprawie.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się w dniu 11 grudnia 2024 r.

Kasację od tego orzeczenia, na niekorzyść skazanego, wniósł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43a § 4 k.k., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego M.J., pomimo uznania go w punkcie I części dyspozytywnej wyroku za winnego popełnienia występku z art. 158 § 1 k.k. i

jednoczesnym nieorzeczeniu wobec niego obowiązku lub nawiązki na podstawie art. 46 § 1 lub § 2 k.k., środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, podczas gdy stosownie do treści powołanego przepisu art. 43a § 4 k.k., orzeczenie tego środka w wysokości co najmniej 5000 zł było w tym przypadku obligatoryjne.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie ww. wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Myszkowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesiony w kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego jest oczywiście zasadny, co umożliwiło uwzględnienie tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia w całości na posiedzeniu bez udziału stron na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 43a § 1 k.k. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej orzekany jest w przypadku odstąpienia od wymierzenia kary, a także w wypadkach wskazanych w ustawie, przy czym wysokość tego świadczenia nie może przekroczyć 60.000 zł. Zgodnie z treścią art. 43a § 4 k.k., który wszedł w życie z dniem 1 października 2023 r. na mocy 2 art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 2600), w razie skazania za udział w bójce lub pobiciu, o których mowa w art. 158 k.k. lub w art. 159 k.k., sąd orzeka, a jeżeli jednocześnie orzeka obowiązek lub nawiązkę na podstawie art. 46 § 1 lub 2 k.k. - może orzec, świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych.

Przepis art. 43a § 4 k.k. obowiązywał zatem zarówno w dacie popełnienia przez oskarżonego występkę z art. 158 § 1 k.k., tj. w dniu 24 października 2023 r., jak i w czasie orzekania przez Sąd Rejonowy w Myszkowie, tj. w dniu 3 grudnia 2024 r.

W niniejszej sprawie, Sąd I instancji skazując oskarżonego M.J. za udział w pobiciu, tj. za czyn z art. 158 § 1 k.k. jednocześnie nie orzekł nawiązki lub żadnego z obowiązków przewidzianych w art. 46 § 1 lub § 2 k.k. W takiej sytuacji, zgodnie z treścią art. 43a § 4 k.k., Sąd Rejonowy powinien był obligatoryjnie orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 37 pkt 7 k.k. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych.

Opisane uchybienie miało bezspornie charakter rażący, a równocześnie istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, skoro nie orzeczono w nim wobec oskarżonego obligatoryjnego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego określonego w przepisie art. 43a § 4 k.k., a zatem nie poniósł on wszystkich konsekwencji prawnych swojego zachowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2022 r., III KK 518/22).

Z tych też względów uchylono wyrok w zaskarżonej części i przekazano sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Myszkowie.

Dopuszczalność zaskarżenia orzeczenia, a w konsekwencji uchylenie wyroku w części obejmującej brak określonego rozstrzygnięcia o środku karnym wynika z treści art. 425 § 2 zd. 2 k.p.k.

Jarosław Matras

Jacek Błaszczuk

Zbigniew Puskarski

[WB]

[a.ł]